

Obsah

1 Úvod do studia společenských věd.....	5
2 Základy sociologie	8
2.1 Základní pojmy	8
2.1.1 Předmět sociologie.....	8
2.1.2 Obory sociologie	11
2.1.3 Výzkumné metody.....	13
2.2 Typy lidských společností.....	14
2.2.1 Příroda a společnost.....	14
2.2.2 Společnost primitivní	16
2.2.3 Tradiční společnost.....	17
2.2.4 Společnost zemědělská.....	18
2.2.5 Společnost industriální.....	18
2.2.6 Společnost postindustriální.....	19
2.3 Kultura a civilizace.....	19
2.3.1 Problém a prvky kultury	19
2.3.2 Kultura masová	21
2.3.3 Subkultura.....	22
2.3.4 Civilizace.....	23
2.3.5 Asimilace.....	24
2.3.6 Identita	25
2.4 Sociální stratifikace.....	26
2.4.1 Hlavní principy	26
2.4.2 Status.....	27
2.4.3 Hierarchie.....	29
2.4.4 Společenské třídy.....	33
2.4.5 Marxistické pojetí společnosti.....	37
2.4.6 Jiná pojetí společnosti.....	39
2.4.7 Společenský systém.....	41
2.4.8 Sociální komunikace.....	42
2.4.9 Sociální skupiny	44
2.4.10 Rodina	49
2.4.11 Problém sociálních napětí	50
2.4.12 Legitimita, legalita, autorita.....	51
2.4.13 Socializace.....	53
2.4.14 Politická strana.....	58
2.5 Velké etnické celky	60
2.5.1 Národ.....	60
2.5.2 Etnikum a etnicita.....	64
2.5.3 Rasa	65
3 Základy státovědy a politologie.....	67
3.1 Základní pojmy	67
3.1.1 Vznik státu a práva	68
3.1.2 Funkce státu a práva a formy státu.....	69

3.1.3 Dělba státní moci	72
3.1.4 Vývoj názorů o účelu státu	72
3.2 Demokracie	78
3.2.1 Pojem demokracie	78
3.2.2 Pseudodemokracie	84
3.2.3 Demokracie přímá a nepřímá	86
3.2.4 Republika a demokracie	87
3.2.5 Monarchie a demokracie	90
3.2.6 Řešení národnostní otázky v demokracii	90
3.2.7 Spravedlnost, rovnost a právo	91
3.2.8 Politika	96
3.2.9 Sdružování ve společnosti	98
3.2.10 Volby	101
3.3 Státní zřízení v Ústavě České republiky	103
3.3.1 Samospráva	106
3.3.2 Obec v právním pojetí	107
3.4 Občan v právních vztazích	109
3.4.1 Pojem práva	109
3.4.2 Právní norma	112
3.4.3 Právo a morálka	115
3.4.4 Právo a náboženství	118
3.4.5 Právo a politika	119
3.4.6 Právní řád	120
3.4.7 Pojem právní postavení	121
3.4.8 Právní vědomí	121
3.4.9 Zdroje poznatků o právu	122
3.4.10 Lidská práva	123
3.4.11 Listina základních práv a svobod	126
3.4.12 Právní vztahy	128
3.4.13 Právní způsobilost	130
3.5 Státní trestání	131
3.5.1 Absolutní a relativní teorie	131
3.5.2 Společenské kořeny trestní deviace	132
3.5.3 Vývoj kriminality	133
3.5.4 Vymezení trestných činů a přestupků	135
3.5.5 Systém trestů	135
3.5.6 Soudy a soudnictví	139
3.5.6.1 Hlavní principy	139
3.5.6.2 Druhy soudů	141
3.5.6.3 Soudci	142
3.5.6.4 Soudní řízení	143
3.5.6.5 Náklady řízení	147
3.5.6.6 Výkon rozhodnutí	148
3.6 Notáři, advokáti	151
Na závěr	154